

SAKSFREMLEGG

Sak nr.

Saksmappe nr: Arkiv: Saksbehandler:
2015/1284 **K22** **Ingebjørg
Weselka Tofte**

Til behandling i:

Saksnr	Utvalg	Møtedato
	Utvalg for miljø og plan	

Klimaarbeidet i Lier kommune – planer og system for oppfølging. HP 2020-2023, oppdrag 2.15

Rådmannens forslag til vedtak:

1. Kommuneplanens samfunnsdel med mål om et klimanøytralt Liersamfunn, følges opp av en ny klimahandlingsplan, som legges frem for politisk behandling i 2021.
2. Samtidig med utarbeidelsen av klimahandlingsplanen startes arbeidet med klimabudsjett som integreres som en del av kommunens økonomi- og handlingsprogram. Klimabudsjett vil være klart til handlingsprogrammet for 2022-2025.
3. Rådmannen får utarbeidet et kunnskapsgrunnlag i løpet av høsten 2020 som grunnlag for punkt 1 og punkt 2.

Rådmannens saksutredning:

Sammendrag

Innføring av klimabudsjett er en politisk bestilling gjennom handlingsprogram for 2020-2023 HP-oppdrag 2.15: *Rapportering i henhold til Energi- og klimaplan 2017-20 videreutvikles. Fra 2021 utarbeides det klimabudsjett og klimaregnskap for konkret oppfølging av enkelttiltak som gir lavere klimagassutslipp.*

For å sikre at Liers klimaplanlegging blir systematisk fulgt opp og godt integrert i alminnelig drift og annen planlegging i kommunen, foreslår rådmannen at kommuneplanens samfunnsdel følges opp med en ny klimahandlingsplan, og at tiltakene settes i system gjennom klimabudsjett der utslippsreduksjoner og kostnader for hvert tiltak er konkretisert.

Klimabudsjettet, jf. HP-oppdrag 2020 – 2023, 2.15, vil integreres som en del av kommunens budsjettplan og handlingsprogram, med klare fremdriftsplaner og ansvarsfordeling for gjennomføring av tiltak og rapportering på måloppnåelse. Målet om klimanøytralt Liersamfunn vil være styrende for arbeidet.

Utredning:

Innledning

Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning fastsetter «*at kommunene gjennom planlegging og øvrig myndighets- og virksomhetsutøvelse skal stimulere og bidra til å redusere klimagassutslipp gjennom sin planlegging. Her er det i hovedsak to mulige alternativer: Egne klima- og energiplaner, og/eller integrering av klima i overordnede planer, som kommuneplanen. Hver enkelt kommune må vurdere hvilke løsninger som best sikrer at de oppnår langsiktige energi- og klimamålene. Planarbeidet skal følge plan- og bygningslovens prosesskrav*».

Lier kommune har tidligere utarbeidet to energi- og klimaplaner – Energi- og klimaplan for kommunene Lier, Røyken og Hurum 2010 – 2013, og Energi- og klimaplan for Lier kommune 2017 – 2020. Sistnevnte som er gjeldene plan har en strategi del og en handlingsplandel med følgende tre handlingsplaner med tiltak:

1. kommunens egen drift,
2. Liersamfunnet
3. Klimatilpasning

I gjeldene energi- og klimaplan 2017 – 2020 ble det satt et nytt hovedmål for Liersamfunnet: «*Vi skal være klimanøytrale i 2030*». I planen er det lagt opp til at det innen utgangen av 2020 skal foreligge en ny klimahandlingsplan med perspektiv mot 2030. Målet om klimanøytralt Liersamfunn har også fått en sentral rolle som et av seks samfunns mål i kommuneplanens samfunnsdel for 2019 – 2028, vedtatt i mai 2019.

I forbindelse med planstrategien har rådmannen vurdert hvordan klimaarbeidet bør følges opp fremover. Med denne saken ønsker rådmannen å legge frem et forslag for hvordan rådmannen kan jobbe helhetlig og effektivt med dette.

Kommuneplanens samfunnsdel

Målet om klimanøytralt Liersamfunn har fått en sentral rolle som et av seks samfunns mål i kommuneplanens samfunnsdel som ble vedtatt i mai 2019. Her er målet definert som: *Lier skal bli et klimanøytralt samfunn gjennom å redusere klimagassutslipp og innføre smarte energiløsninger.*

For å følge opp samfunnsmålet om klimanøytralt Liersamfunn er det satt fem innsatsområder:

1. Liersamfunnet skal omstille reisemønsteret ved å prioritere **grønne mobilitetsløsninger**.
2. Nullvekstmålet for personbiltransporten skal være førende for kommunens **utbyggingsmønster**.
3. Lier kommune skal ta en aktiv rolle i å **stimulere innbyggere og næringsliv** til klimatiltak.
4. Lier kommunes **egen virksomhet** skal være klimanøytral i 2025.
5. Lier skal være en foregangskommune for gjennomføring av klimatiltak i **produksjon av frukt, bær og grønnsaker**.

Rådmannens vurdering:

Strategisk forankring

Rådmannen mener at målet om et klimanøytralt Liersamfunn i 2030 er godt strategisk forankret gjennom samfunnsråd og innsatsområder i kommuneplanens samfunnsdel. Å gjennomføre et nytt strategiarbeid gjennom en ny klimastrategi mener rådmannen ikke er en fornuftig bruk av tid og ressurser.

Rådmannen mener at målet «*Vi skal være klimanøytrale i 2030*» nedfelt i gjeldene energi- og klimaplan 2017 – 2020 nå er godt strategisk forankret gjennom samfunnsråd og

innsatsområder i kommuneplanens samfunnsdel som ble vedtatt i mai 2020 og er gjeldende for perioden 2019 - 2028. Å gjennomføre et nytt strategiarbeid gjennom en ny klimastrategi mener rådmannen ikke er en fornuftig bruk av tid og ressurser.

Klimahandlingsplan

Rådmannen mener det er avgjørende å rette arbeidet inn mot å knytte tiltak med definerte utslippsreduksjoner og kostnader opp mot målet om «Klimanøytralt Liersamfunn» i kommuneplanens samfunnsdel, og at ansvar og rapportering for tiltakene følges tettere opp. Rådmannen foreslår å følge opp dette gjennom en klimahandlingsplan med fire års varighet, samt oppfølging av tiltak gjennom klimabudsjett som en del av kommunens årlige budsjettplan og handlingsprogram, og kommunens styringssystem med årsregnskap, tertialrapportering og årsregnskap.

I utarbeidelsen av en klimahandlingsplan vil det være viktig med god politisk forankring og medvirkning fra innbyggere og næringsliv.

Handlingsplanens navn:

Rådmannen anbefaler at planens navn blir klimahandlingsplan, og ikke energi- og klimahandlingsplan.

Navnet «energi- og klimaplan» har sin opprinnelse fra da Enova støttet utarbeidelse av energi- og klimaplaner i mange norske kommuner i perioden 2008 -2010. Den gang var arbeidet til Enova først og fremst knyttet til energieffektivisering og energiomlegging. Derfor navnet «energi- og klimaplan».

Energiomlegging og energieffektivisering er en naturlig del av klimaarbeidet, både innenfor stasjonær energibruk og transport. Rådmannen ser dermed ikke behov for at energibegrepet trenger å være fremhevet i selve navnet på handlingsplanen.

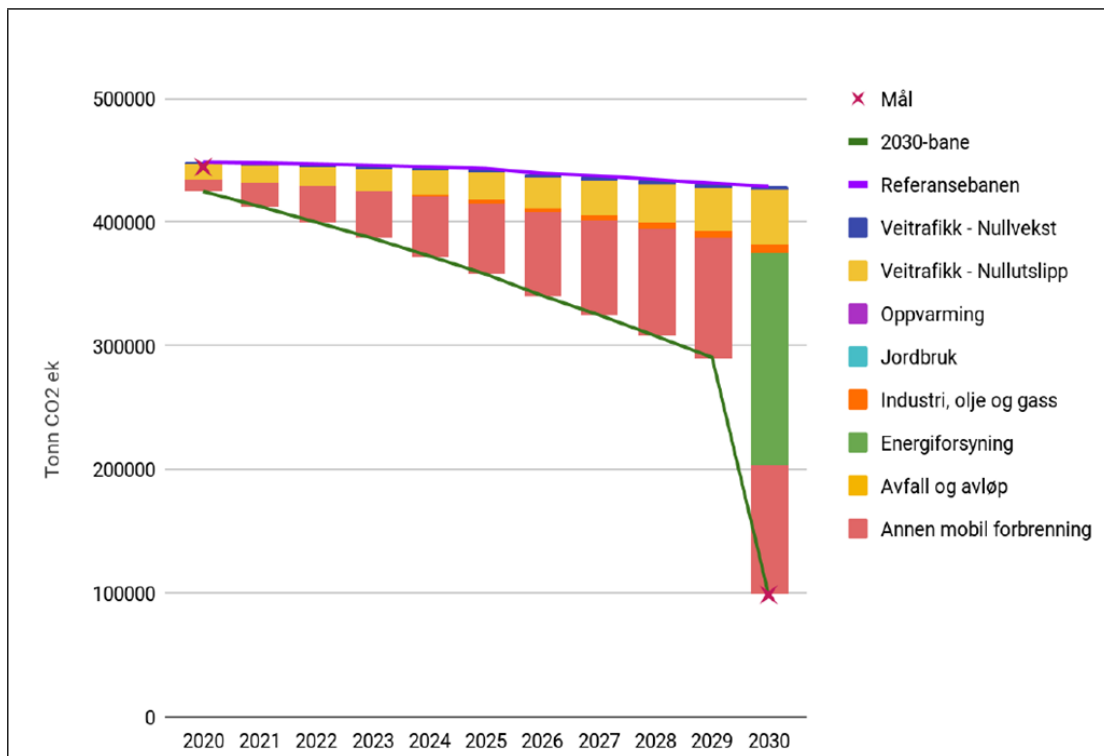
Kunnskapsgrunnlag

For å ha et godt grunnlag for hvordan vi best mulig kan arbeide med tiltak mot målet om et klimanøytralt Liersamfunn er det behov for å utarbeide et nytt kunnskapsgrunnlag som ser på:

- Hva som skjer med utslippene om vi ikke gjør tiltak (referansebane)
- Vurdering av tiltak med tanke på potensial for utslippsreduksjoner og kostnader
- Samt vurdering av hvilke utslippsbaner Lier bør følge mot målet om klimanøytralt Liersamfunn 2030.

Utarbeidelse av kunnskapsgrunnlag vil være en prioritert oppgave høsten 2021. Dette vil være avgjørende for utarbeidelse av klimahandlingsplan og klimabudsjett.

I figuren under er et eksempel fra en annen kommune om hvordan de ut fra dagens status og deres mål for 2030, viser til referansebanen om de ikke gjør tiltak, og reduksjoner de må oppnå på ulike områder for å nå målet:

Klimabudsjett og klimaregnskap

Innføring av klimabudsjett er en politisk bestilling gjennom handlingsprogram for 2020-2023 HP-opppdrag 2.15: *Rapportering i henhold til Energi- og klimaplan 2017-20 videreutvikles. Fra 2021 utarbeides det klimabudsjett og klimaregnskap for konkret oppfølging av enkelttiltak som gir lavere klimagassutslipp.*

Klimaregnskap er satt i system både for Lier kommunes egen drift, der har rådmannen fått utarbeidet klimaregnskap siden 2017. Klimaregnskapet er således et klimafotavtrykk som inkluderer både direkte utslipp innenfor kommunens grenser og indirekte utslipp som følge av innkjøp av varer og tjenester til kommunens drift. Statistisk sentralbyrås kommunefordelte klimastatistikk vil være gjeldene som klimagassregnskap for Liersamfunnet. Statistikken er basert på direkte utslipp innenfor Lier kommunes grenser.

Vedrørende klimabudsjett er det rådmannens anbefaling å arbeide med utarbeidelse av tiltak i 2021 – med et ferdig klimabudsjett på plass til handlingsprogrammet for 2022-2025. Rådmannen foreslår å gjøre dette for å sørge for å få kunnskapsgrunnlaget og klimahandlingsplanen på plass som et grunnlag for klimabudsjettet. Arbeidet med klimabudsjettet vil startes opp samtidig som klimahandlingsplanen og følge årshjulet for utarbeidelse av økonomiplan og handlingsprogram. Et ferdig klimabudsjett vil med dette være på plass til handlingsprogrammet for 2022-2025.

Fremdriftsplan

Rådmannen foreslår følgende fremdriftsplan for arbeidet:

Oppgaver klimaarbeid	Oppstart	Ferdigstilt	Kostnad
Kunnskapsgrunnlag herunder status, scenarieanalyse, fremtidige utslippsbaner og forventede utslippsreduksjoner fra tiltak	Sept. 2020	Des. 2020	200 000 kr
Seminar - presentasjon av kunnskapsgrunnlaget for politikere		Des. 2020/ jan. 2021	
Klimahandlingsplan - Medvirkning	Febr. 2021	April 2021	50 000 kr
Arbeidsseminar med politikere- utkast til klimahandlingsplan		April/mai 2021	
Klimahandlingsplan –høring	Mai 2021	Juni 2021	
Klimahandlingsplan –forslag til politisk behandling		Aug. 2021	
Klimabudsjett - utarbeidelse	Jan. 2021	Des. 2021	50 000 kr
Oppfølging av klimahandlingsplan gjennom handlingsprogram 2022-2025 og videre.	Jan 2022	-	